

Ministerstwo Finansów

Departament Polityki Finansowej,
Analiz i StatystykiNumer
10 / 2011

Monitor konwergencji nominalnej

Kontakt:

tel.

(+48 22) 694 36 00
694 36 04

fax

(+48 22) 694 41 77

e-mail:

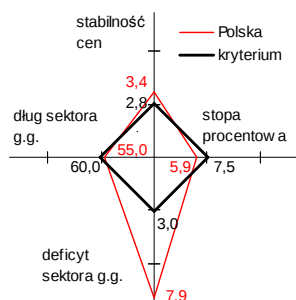
dziennikarze
@mofnet.gov.plMinisterstwo
FinansówUl. Świętokrzyska 12
00-916 Warszawa

- W przypadku Polski kryterium kursu walutowego nie jest wypełnione ze względu na fakt, że Polska nie uczestniczy w mechanizmie ERM II. **We wrześniu nastąpił znaczący wzrost wszystkich miar zmienności złotego względem euro. Wskaźnik zmienności ERV dla kursu PLN/EUR w ujęciu miesięcznym wzrósł we wrześniu do 15,3, a w ujęciu kwartalnym do 10,9.** Były to wartości najwyższe od czerwca 2010 r. i wyraźnie przekraczały zmienność kursową w innych państwach UE. **Wyraźnie wzrosły również – zazwyczaj bardziej stabilne – zmienności implikowane z opcji walutowych,** osiągając wartości zbliżone do poziomów notowanych wiosną 2009 r.
- W sierpniu 2011 r. Polska nie wypełniała kryterium stabilności cen.** Średnie 12-miesięczne tempo wzrostu indeksu HICP zwiększyło się z 3,3 do 3,4%. Jednocześnie wartość referencyjna pozostała na poziomie 2,8%. Wartość referencyjna została obliczona na podstawie danych z 3 państw o najbardziej stabilnych cenach: Irlandii, Szwecji i Słowenii. Wrześniowa aktualizacja prognoz Komisji Europejskiej dla największych państw UE w dalszym ciągu nie przewiduje wypełnienia przez Polskę kryterium stabilności cen w horyzoncie prognozy, tj. do III kwartału 2013 r. KE przewidywała w dół prognozy dynamiki HICP dla największych państw Europy Zachodniej.
- W sierpniu 2011 r. Polska wypełniała kryterium stóp procentowych. Średnia długoterminowa stopa procentowa za ostatnie 12 miesięcy wynosiła 5,9% i była o 1,6 pkt proc. niższa od wartości referencyjnej, która wzrosła z 7,2 do 7,5%.** Podstawą do obliczenia tej wartości były dane z trzech państw UE o najbardziej stabilnych cenach: Irlandii, Szwecji i Słowenii. O wzroście w stosunku do poprzedniego miesiąca zdecydowało włączenie Słowenii (na miejsce Holandii) do grupy referencyjnej.
- Częste zmiany w zakresie wypełnienia kryterium stopy procentowej,** obserwowane w kilku ostatnich kwartałach, związane są ze znacznym **wzrostem zmienności szeregu wartości referencyjnej** dla tego kryterium. Wynika to zarówno ze wzrostu **zróżnicowania długoterminowych stóp procentowych** w UE i strefie euro (ze względu na zmianę rynkowej percepcji ryzyka poszczególnych państw), jak i **częstszych zmian składu grupy referencyjnej** (ze względu na silne zróżnicowanie procesów inflacyjnych w państwach UE od momentu nasilenia kryzysu).*
- Obecnie nie jest wypełnione kryterium fiskalne** ze względu na nałożoną na Polskę procedurę nadmiernego deficytu. Wynik sektora instytucji rządowych i samorządowych** w 2010 r. wyniósł -7,9% PKB. Zgodnie z przyjętą przez Radę Ministrów aktualizacją Programu Konwergencji 2009, przewidującą realizację rekomendacji Rady Ecofin z 7 lipca 2009 r., Polska do 2012 r. powinna ograniczyć nadmierny deficyt sektora finansów publicznych. Realizacja tej rekomendacji umożliwiłaby zakończenie procedury nadmiernego deficytu wobec Polski najpóźniej w 2013 r. Istnienie nadmiernego deficytu zostało stwierdzone w 23 z 27 państw UE.
- Z aktualnej wyceny instrumentów finansowych wynika, że **rynek dyskontuje wejście Polski do strefy euro ok. roku 2021.** Poprzednie, wrześniowe szacunki wskazywały na przedział 2019-2021.

* – zob. szerzej: materiał **WZROST CZĘSTOTLIWOŚCI ZMIAN W ZAKRESIE WYPEŁNIENIA KRYTERIUM STOPY PROCENTOWEJ PO ROKU 2008: WYJAŚNIENIE** w sekcji *Analizy i materiały informacyjne – Inne* w serwisie Pełnomocnika Rządu www.euro.mf.gov.pl.

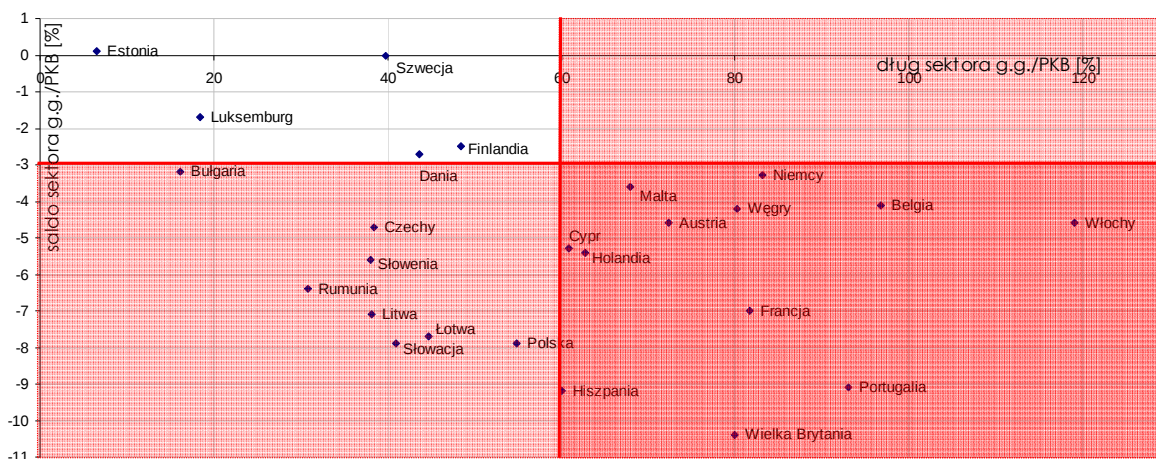
** – dalej: g.g. (ang. general government).

Wykres 1. Kryteria konwergencji nominalnej w Polsce

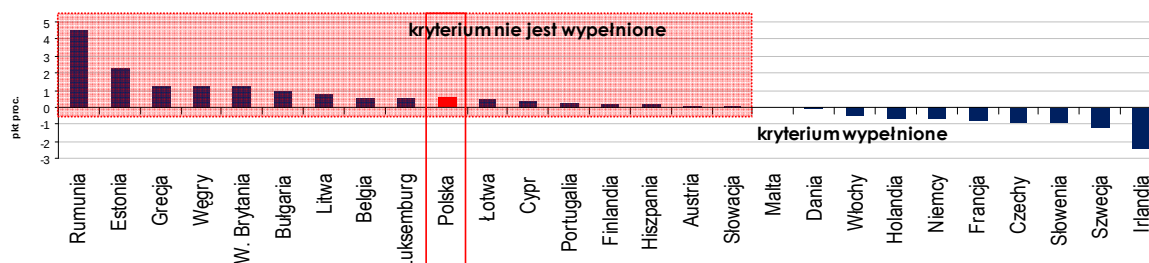
Źródło: Eurostat, MF.

Wykres 2. Kryterium fiskalne w państwach UE-27 (dane za 2010 r.)

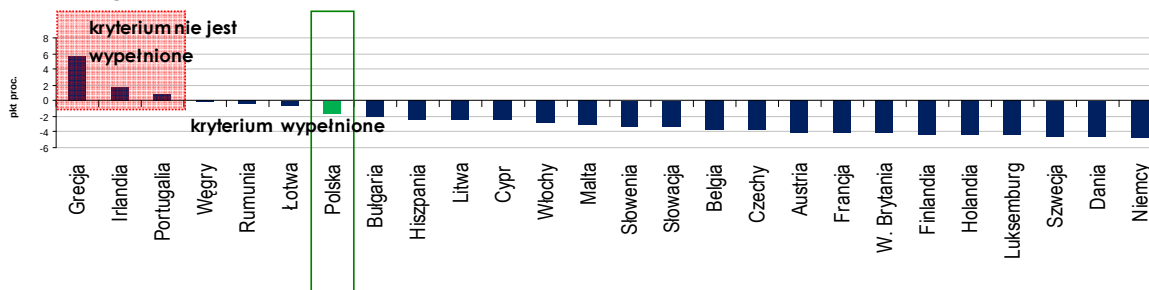
Źródło: Eurostat.

Wykres 3. Różnica 12-miesięcznej średniej stopy inflacji HICP i wartości referencyjnej (dane za sierpień 2011 r.)

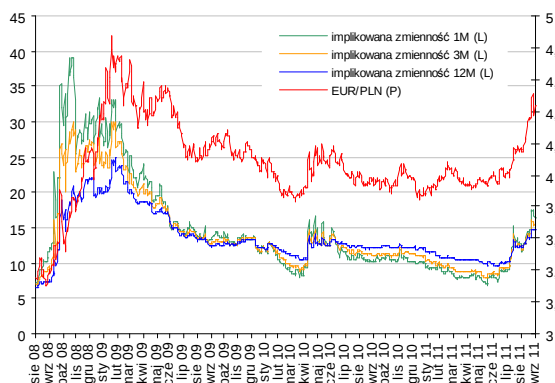
Źródło: Eurostat.

Wykres 4. Różnica 12-miesięcznej średniej długookresowej stopy procentowej i wartości referencyjnej (dane za sierpień 2011 r.)

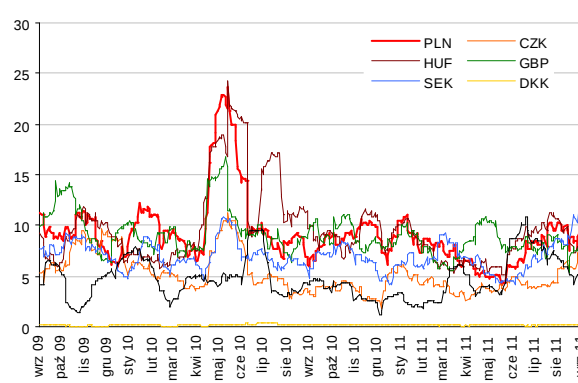
Źródło: Eurostat.

Wykres 5. Zmienność EUR/PLN implikowana z wyceny opcji (2008-2011)

Źródło: EBC, Bloomberg, obliczenia MF.

Wykres 6. Dzienna zmienność kursu ERV względem euro (2009-2011)

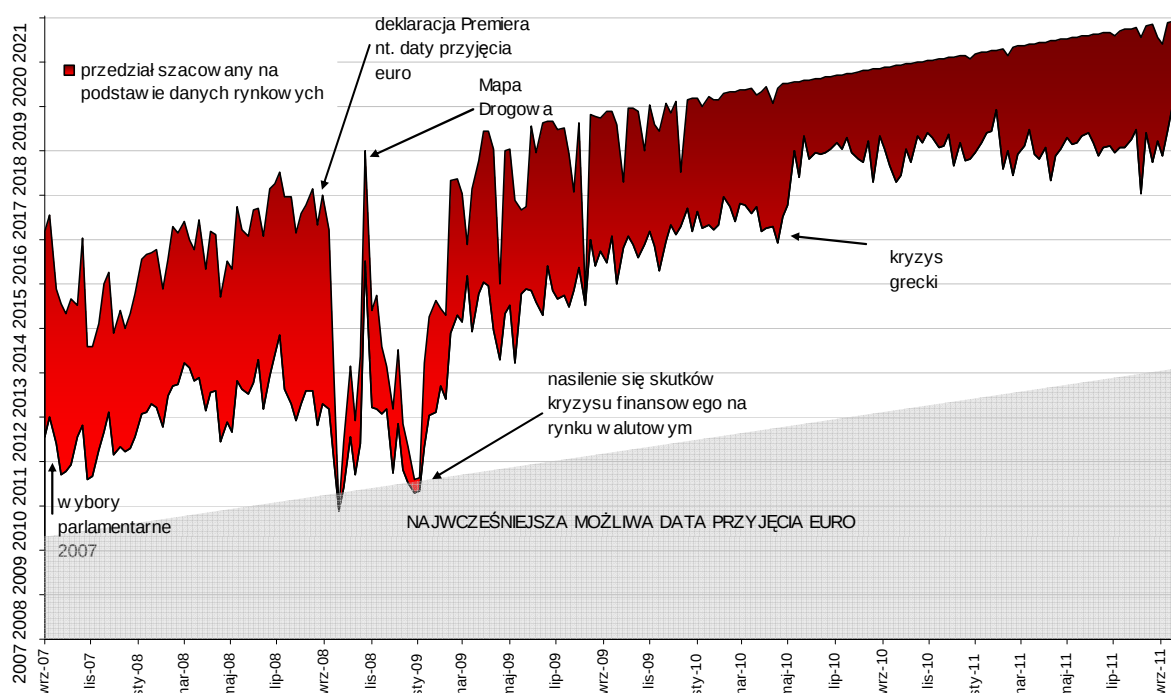

Oczekiwania rynkowe co do daty wejścia Polski do strefy euro (euro-day)

Wyceniając poszczególne instrumenty finansowe, rynek musi brać pod uwagę fakt, że Polska zostanie w przyszłości członkiem strefy euro, gdyż nie posiada klauzuli *opt-out*. Formułując swoje oczekiwania co do daty przyjęcia euro (*euro-day*), rynek uwzględnia takie czynniki jak: deklaracje rządowe w zakresie tempa integracji ze strefą euro, fundamenty makroekonomiczne gospodarki, wiarygodność polityki gospodarczej oraz wszelkie inne dostępne informacje istotne z punktu widzenia gry na konwergencję. Przy założeniu, że rynek finansowy jest efektywny, identyfikacji oczekiwanej przez niego daty wejścia Polski do strefy euro można dokonać w oparciu o terminową strukturę stóp procentowych. Jest ona jednak utrudniona w czasie kryzysu, w szczególności w okresach wysokiej zmienności na rynkach finansowych.

W zależności od przyjętych założeń (zob. notka techniczna poniżej) można powiedzieć, że rynek aktualnie dyskontuje wejście Polski do strefy euro ok. roku 2021.

Wykres 7. Oczekiwana przez rynek data przyjęcia euro przez Polskę (*euro-day*), IX 2007- IX 2011

Źródło: obliczenia: MF, dane: Reuters.

Nota techniczna

Zastosowane podejście bazuje na założeniu, że po wprowadzeniu euro różnica w nominalnych stopach procentowych w Polsce i strefie euro będzie odzwierciedlać jedynie premię za ryzyko kraju. Oczekiwany *euro-day* jest obliczany na podstawie dysparytetu rocznych stóp forward między Polską a strefą euro, implikowanych przez krzywą IRS.

W okresie T w przyszłości ($T > t$) możliwe są dwa scenariusze: Polska będzie należeć do strefy euro (E_T) albo nie (nE_T). W obu przypadkach oczekiwany spread między rocznymi stopami procentowymi będzie wynosił odpowiednio $S_T(E)$ oraz $S_T(nE)$. W takiej sytuacji oczekiwany w chwili t spread w okresie T ($S_{t,T}$, implikowany przez krzywe IRS) powinien być średnią spreadu w obu przypadkach, ważoną postrzeganiem przez rynek prawdopodobieństwem realizacji obu scenariuszy:

$$S_{t,T} = [1 - P_t(E_T)] \cdot S_T(nE_T) + P_t(E_T) \cdot S_T(E_T)$$

Z powyższego wzoru wyznaczane jest $P_t(E_T)$ jako postrzegane przez rynek prawdopodobieństwo, że do roku T włącznie Polska stanie się członkiem strefy euro. Za pomocą tego rozkładu prawdopodobieństwa obliczana jest oczekiwana przez rynek data wejścia do strefy euro.

Założenia:

- w wariancie optymistycznym: $S_T(nE) = 2,25$ pkt proc. (średnia z rocznych stóp spot i implikowanych forward w okresie 05.2004-12.2007, czyli takim, gdy Polska była już członkiem UE, ale było pewne, że nie będzie członkiem strefy euro) oraz $S_T(E) = 0,5$ pkt proc. (średni spread wewnątrz strefy euro w okresie od I do III kw. 2008 r.);
- w wariancie pesymistycznym: $S_T(nE) = 1,0$ pkt proc. (średnia ze spreadów Słowacji, Słowenii, Malty i Cypru w okresie 07.2003-06.2005, czyli bezpośrednio przed i po wejściu do UE, ale przed wejściem do strefy euro) oraz $S_T(E) = 0,5$ pkt proc.;
- najpóźniejsza możliwa data wprowadzenia euro: $t+10$ lat (ze względu na dostępne dane o stopach procentowych).

ANEKS STATYSTYCZNY

Tabela 1. Kryterium fiskalne w UE-27

		procedura nadmiernego deficytu		deficyt sektora g.g. jako % PKB					dług sektora g.g. jako % PKB				
grupa *		status **	termin korekty	2008	2009	2010***	2011***	2012***	2008	2009	2010***	2011***	2012***
państwo													
Austria	EA	EDP	2013	-0,9	-4,1	-4,6	-3,7	-3,3	63,8	69,6	72,3	73,8	75,4
Belgia	EA	EDP	2012	-1,3	-5,9	-4,1	-3,7	-4,2	89,6	96,2	96,8	97,0	97,5
Bułgaria	D	EDP	2011	1,7	-4,7	-3,2	-2,7	-1,6	13,7	14,6	16,2	18,0	18,6
Cypr	EA	EDP	2012	0,9	-6,0	-5,3	-5,1	-4,9	48,3	58,0	60,8	62,3	64,3
Czechy	D	EDP	2013	-2,7	-5,9	-4,7	-4,4	-4,1	30,0	35,3	38,5	41,3	42,9
Dania	ERM II/O	EDP	2013	3,2	-2,7	-2,7	-4,1	-3,2	34,5	41,8	43,6	45,3	47,1
Estonia	EA			-2,8	-1,7	0,1	-0,6	-2,4	4,6	7,2	6,6	6,1	6,9
Finlandia	EA	EDP	2011	4,2	-2,6	-2,5	-1,0	-0,7	34,1	43,8	48,4	50,6	52,2
Francja	EA	EDP	2013	-3,3	-7,5	-7,0	-5,8	-5,3	67,7	78,3	81,7	84,7	86,8
Grecja	EA	EDP	2014	-9,8	-15,4	-10,5	-9,5	-9,3	110,7	127,1	142,8	157,7	166,1
Hiszpania	EA	EDP	2013	-4,2	-11,1	-9,2	-6,3	-5,3	39,8	53,3	60,1	68,1	71,0
Holandia	EA	EDP	2013	0,6	-5,5	-5,4	-3,7	-2,3	58,2	60,8	62,7	63,9	64,0
Irlandia	EA	EDP	2014	-7,3	-14,3	-32,4	-10,5	-8,8	44,4	65,6	96,2	112,0	117,9
Litwa	ERM II/D	EDP	2012	-3,3	-9,5	-7,1	-5,5	-4,8	15,6	29,5	38,2	40,7	43,6
Luksemburg	EA			3,0	-0,9	-1,7	-1,0	-1,1	13,6	14,6	18,4	17,2	19,0
Łotwa	ERM II/D	EDP	2012	-4,2	-9,7	-7,7	-4,5	-3,8	19,7	36,7	44,7	48,2	49,4
Malta	EA	EDP	2011	-4,5	-3,7	-3,6	-3,0	-3,0	61,5	67,6	68,0	68,0	67,9
Niemcy	EA	EDP	2013	0,1	-3,0	-3,3	-2,0	-1,2	66,3	73,5	83,2	82,4	81,1
Polska	D	EDP	2012	-3,7	-7,3	-7,9	-5,8	-3,6	47,1	50,9	55,0	55,4	55,1
Portugalia	EA	EDP	2013	-3,5	-10,1	-9,1	-5,9	-4,5	71,6	83,0	93,0	101,7	107,4
Rumunia	D	EDP	2012	-5,7	-8,5	-6,4	-4,7	-3,6	13,4	23,6	30,8	33,7	34,8
Słowacja	EA	EDP	2013	-2,1	-8,0	-7,9	-5,1	-4,6	27,8	35,4	41,0	44,8	46,8
Słowenia	EA	EDP	2013	-1,8	-6,0	-5,6	-5,8	-5,0	21,9	35,2	38,0	42,8	46,0
Szwecja	D			2,2	-0,7	0,0	0,9	2,0	38,8	42,8	39,8	36,5	33,4
Węgry	D	EDP	2011	-3,7	-4,5	-4,2	1,6	-3,3	72,3	78,4	80,2	75,2	72,7
Wielka Brytania	O	EDP	2014/15	-5,0	-11,4	-10,4	-8,6	-7,0	54,4	69,6	80,0	84,2	87,9
Włochy	EA	EDP	2012	-2,7	-5,4	-4,6	-4,0	-3,2	106,3	116,1	119,0	120,3	119,8

* EA – członek strefy euro, ERM II – uczestnik ERM II, D – państwo z derogacją, O – państwo z klauzulą opt-out

** EDP – rekomendacja Rady Ecofin ws. terminu likwidacji nadmiernego deficytu

*** na podstawie: European Commission DG-ECFIN, Economic Forecast – Spring 2011

Źródło: Eurostat.

Tabela 2. Perspektywa uchylenia procedury nadmiernego deficytu przy założeniu wypełnienia w roku 2012 zalecenia Rady Ecofin z 7 VII 2009 – prawdopodobny kalendarz wydarzeń

Data	Wydarzenie	Szczegół
X 2011	publikacja notyfikacji fiskalnej przestanej do KE we wrześniu (cząstkowe dane za 2011 r.)	UE
XI 2011	jesienne prognozy Komisji Europejskiej na lata 2011-2013	Polska-UE
I 2012	ostateczny termin uchwalenia budżetu na 2012 r. przez parlament	UE-Polska
II 2012	prognozy Komisji Europejskiej (<i>Interim Forecasts</i>)	UE
IV 2012	opinia Rady Ecofin o APK 2010	UE-Polska
IV 2012	przesłanie notyfikacji fiskalnej – wstępne dane za 2011 r.	Polska-UE
IV 2012	akceptacja aktualizacji Programu Konwergencji (APK) 2012 przez Radę Ministrów i przesłanie do Komisji Europejskiej	Polska
V 2012	wiosenne prognozy Komisji Europejskiej na lata 2011-2012	UE
IX 2012	prognozy Komisji Europejskiej (<i>Interim Forecasts</i>)	UE
najpóźniej IX 2012	złożenie do Sejmu projektu budżetu na 2013 r.	Polska
IX 2012	przesłanie notyfikacji fiskalnej – cząstkowe dane za 2012 r. (publikacja – ok. 3 tygodnie po otrzymaniu notyfikacji przez KE)	Polska
IV 2013	notyfikacja fiskalna – wstępne dane za 2012 r.; zgodnie z zaleceniem Rady Ecofin z VII 2009, do 2012 r. powinno nastąpić wiarygodne i trwałe obniżenie nadmiernego deficytu sektora g.g.	Polska
V 2013	wiosenne prognozy Komisji Europejskiej na lata 2013-2014	UE
2Q 2013	uchylenie EDP dla Polski, w zależności od notyfikacji i prognoz	UE

Źródło: opracowanie MF.

Tabela 3. Kryteria stabilności cen i stóp procentowych w państwach UE-27 (dane za sierpień 2011 r.)

państwo	grupa*		wartość bieżąca	12M średnia krocząca	różnica względem kryterium**	różnica przed miesiącem	różnica przed 12 miesiącami
		HICP, r/r					
Austria	EA		3,7	2,9	0,1	0,0	-0,7
Belgia	EA		3,4	3,4	0,6	0,5	-0,7
Bułgaria	D		3,1	3,8	1,0	1,0	0,1
Cypr	EA		2,7	3,2	0,4	0,5	-0,2
Czechy	D		2,1	1,9	-0,9	-0,9	-1,3
Dania	ERM2/O		2,4	2,7	-0,1	-0,1	-0,3
Estonia	EA		5,6	5,1	2,3	2,1	-1,4
Finlandia	EA		3,5	3,0	0,2	0,1	-0,6
Francja	EA		2,4	2,0	-0,8	-0,8	-0,7
Grecja	EA		1,4	4,0	1,2	1,5	1,6
Hiszpania	EA		2,7	3,0	0,2	0,1	-0,7
Holandia	EA		2,8	2,1	-0,7	-0,9	-1,3
Irlandia	EA		1,0	0,4	-2,4	-2,5	-4,2
Litwa	ERM2/D		4,4	3,6	0,8	0,6	-1,1
Luksemburg	EA		3,7	3,4	0,6	0,5	0,3
Łotwa	ERM2/D		4,6	3,3	0,5	0,1	-3,9
Malta	EA		2,3	2,8	0,0	0,0	-0,9
Niemcy	EA		2,5	2,1	-0,7	-0,8	-1,2
Polska	D		4,0	3,4	0,6	0,5	1,2
Portugalia	EA		2,8	3,1	0,3	0,2	-1,6
Rumunia	D		4,3	7,3	4,5	4,8	3,1
Słowacja	EA		4,1	2,9	0,1	-0,1	-1,6
Słowenia	EA		1,2	1,9	-0,9	-0,8	-0,1
Szwecja	D		1,6	1,6	-1,2	-1,2	0,1
Węgry	D		3,5	4,0	1,2	1,2	3,1
Wielka Brytania	O		4,5	4,0	1,2	1,1	0,9
Włochy	EA		2,3	2,3	-0,5	-0,5	-0,7
strefa euro	-		2,5	2,4	-0,4	-0,5	-0,9
UE-27	-		2,9	2,8	0,0	-0,1	-0,3
		długoterminowa stopa procentowa					
Austria	EA		2,8	3,3	-4,2	-3,9	-3,0
Belgia	EA		4,1	3,9	-3,6	-3,3	-2,9
Bułgaria	D		5,3	5,5	-2,0	-1,6	0,0
Cypr	EA		6,4	5,0	-2,5	-2,4	-1,8
Czechy	D		3,4	3,8	-3,7	-3,4	-2,2
Dania	ERM2/O		2,5	2,9	-4,6	-4,3	-3,1
Estonia	EA		-	-	-	-	-
Finlandia	EA		2,7	3,1	-4,4	-4,1	-3,1
Francja	EA		3,0	3,3	-4,2	-3,9	-3,1
Grecja	EA		15,9	13,2	5,7	5,6	0,6
Hiszpania	EA		5,3	5,1	-2,4	-2,2	-2,4
Holandia	EA		2,7	3,1	-4,4	-4,1	-3,2
Irlandia	EA		9,6	9,2	1,7	1,7	-1,5
Litwa	ERM2/D		5,1	5,1	-2,4	-2,1	1,8
Luksemburg	EA		2,6	3,1	-4,4	-4,1	-2,9
Łotwa	ERM2/D		5,6	7,0	-0,5	0,1	5,5
Malta	EA		4,3	4,4	-3,1	-2,8	-2,1
Niemcy	EA		2,2	2,8	-4,7	-4,4	-3,4
Polska	D		5,7	5,9	-1,6	-1,3	-0,5
Portugalia	EA		10,9	8,4	0,9	0,7	-1,8
Rumunia	D		7,4	7,1	-0,4	-0,1	1,7
Słowacja	EA		4,6	4,2	-3,3	-3,1	-2,3
Słowenia	EA		5,0	4,3	-3,2	-3,0	-2,5
Szwecja	D		2,2	3,0	-4,5	-4,2	-3,3
Węgry	D		7,5	7,3	-0,2	0,1	1,0
Wielka Brytania	O		2,4	3,3	-4,2	-3,9	-2,9
Włochy	EA		5,3	4,7	-2,8	-2,7	-2,4
strefa euro	-		4,2	2,8	-4,7	-4,4	-3,2
UE-27	-		4,0	4,5	-3,0	-2,8	-2,4

* EA – członek strefy euro, ERM2 – uczestnik ERM II, D – państwo z derogacją, O – państwo z klauzulą opt-out.

** Według szacunków Biura Pełnomocnika Rządu ds. Wprowadzenia Euro przez Rzeczpospolitą Polską, wartość referencyjna dla kryterium stabilności cen przyjęta w sierpniu wartość 2,8, a dla kryterium stóp procentowych 7,5.

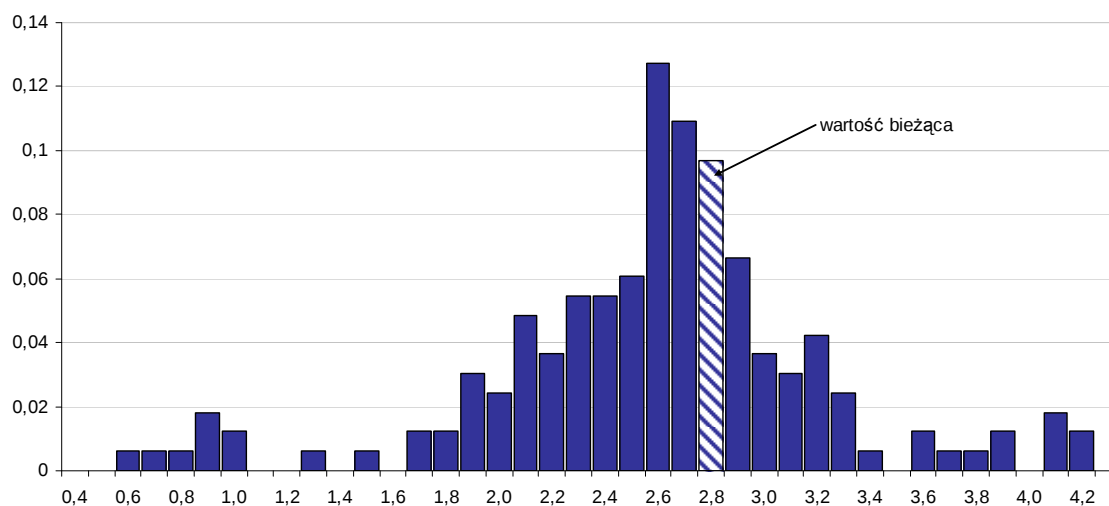
Źródło: Eurostat, obliczenia MF.

Tabela 4. Kryterium stabilności cen w państwach UE-27 a prognozowana inflacja

	różnica względem wartości referencyjnej na podstawie prognoz Komisji Europejskiej (maj-wrzesień 2011)*							
	2011Q4	2012Q1	2012Q2	2012Q3	2012Q4	2013Q1	2013Q2	2013Q3
Austria	-0,1	-0,1	-0,2	-0,3	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4
Belgia	0,3	0,3	0,3	0,0	-0,2	-0,4	-0,4	-0,4
Bułgaria	0,9	0,8	1,1	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1
Cypr	0,5	0,5	0,4	0,1	-0,2	-0,3	-0,4	-0,4
Czechy	-0,9	-0,6	-0,1	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1
Dania	-0,6	-0,6	-0,6	-0,6	-0,6	-0,6	-0,5	-0,5
Estonia	1,6	1,4	1,0	0,6	0,3	0,1	0,0	0,0
Finlandia	0,4	0,2	0,2	-0,1	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2
Francja	-0,9	-0,7	-0,6	-0,8	-0,8	-0,8	-0,8	-0,8
Grecja	-0,6	-1,4	-1,7	-1,8	-1,8	-1,8	-1,8	-1,8
Hiszpania	-0,2	-0,5	-0,7	-0,9	-1,0	-1,0	-0,9	-0,9
Holandia	-0,6	-0,4	-0,3	-0,4	-0,4	-0,3	-0,2	-0,2
Irlandia	-2,1	-1,9	-1,7	-1,7	-1,7	-1,7	-1,7	-1,7
Litwa	0,4	0,4	0,2	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Luksemburg	0,4	0,3	0,1	-0,1	-0,2	-0,3	-0,2	-0,2
Łotwa	0,5	0,3	-0,1	-0,3	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5
Malta	-0,4	-0,4	-0,2	-0,3	-0,2	-0,1	-0,1	-0,1
Niemcy	-0,9	-0,7	-0,6	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5
Polska	0,6	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8
Portugalia	0,3	0,1	-0,1	-0,3	-0,5	-0,5	-0,4	-0,4
Rumunia	3,6	3,1	2,2	1,9	1,6	1,4	1,5	1,5
Słowacja	0,6	0,6	0,6	0,6	0,5	0,6	0,6	0,6
Słowenia	-0,7	-0,5	-0,2	-0,3	-0,3	-0,4	-0,4	-0,4
Szwecja	-1,5	-1,3	-1,0	-1,0	-0,9	-0,8	-0,8	-0,8
Węgry	0,9	0,9	1,1	1,1	1,1	1,0	1,0	1,0
Wielka Brytania	1,3	1,0	0,8	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0
Włochy	-0,6	-0,4	-0,4	-0,5	-0,6	-0,7	-0,7	-0,7
KRYTERIUM	3,1	2,9	2,6	2,5	2,4	2,4	2,4	2,4

Źródło: European Commission DG-ECFIN, Economic Forecast – Spring 2011, Interim Forecast – September 2011.

Wykres 8. Histogram wartości referencyjnej kryterium stabilności cen (XII 1997- VIII 2011)

Źródło: Eurostat, obliczenia MF.

Tabela 5. Zmienność kursów walut krajów UE względem euro – podstawowe stat. opisowe

	odchylenie od średniej... [%]					
	...w ostatnich 12 miesiącach			...w ostatnim miesiącu		
	max	min	σ	max	min	σ
Czechy	3,6	-1,9	1,2	0,7	-2,4	0,7
Dania	0,1	-0,2	0,1	0,1	0,0	0,0
Łotwa	0,2	-1,1	0,3	0,0	0,0	0,0
Polska	12,6	-4,1	3,1	2,5	-5,9	2,3
Rumunia	3,1	-3,7	1,6	0,0	-2,9	0,8
Szwecja	3,7	-3,9	1,8	0,6	-3,9	1,2
Węgry	7,5	-3,5	2,2	0,2	-6,6	2,3
Wielka Brytania	4,2	-4,2	1,9	1,7	-0,8	0,6

Źródło: obliczenia MF na podstawie danych EBC.

Tabela 6. Zmienność kursów walut krajów UE względem euro - ERV

	ERV			
	kwartalna		miesięczna	
	IX 2011	VIII 2010	IX 2011	VIII 2010
Czechy	5,7	4,8	7,6	5,6
Dania	0,2	0,1	0,2	0,2
Łotwa	0,4	0,4	0,4	0,5
Polska	10,9	7,8	15,3	9,5
Rumunia	6,7	8,0	5,2	6,4
Szwecja	8,9	6,5	12,1	8,3
Węgry	9,8	9,0	10,9	9,2
Wielka Brytania	7,5	7,6	7,1	7,6

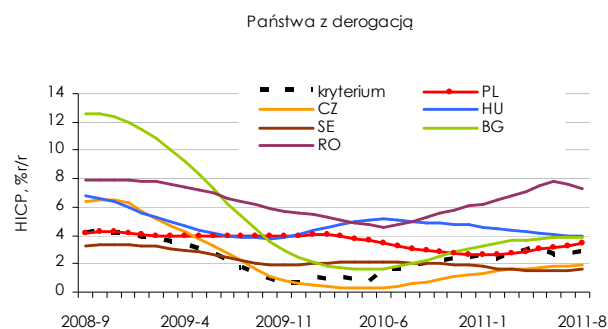
Źródło: obliczenia MF na podstawie danych EBC oraz Raportu o konwergencji (EBC, 2010).

Tabela 7. Wahania kursów względem euro w ERM II

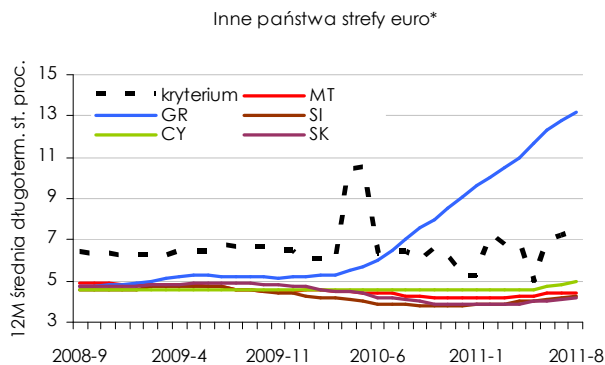
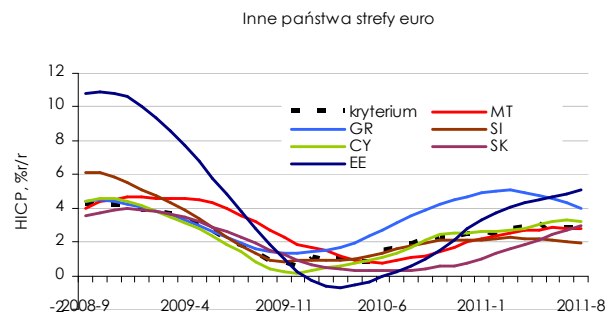
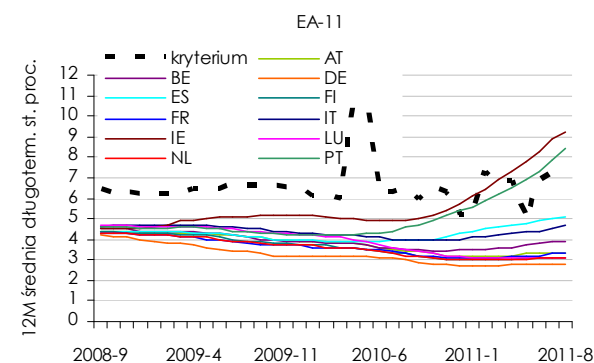
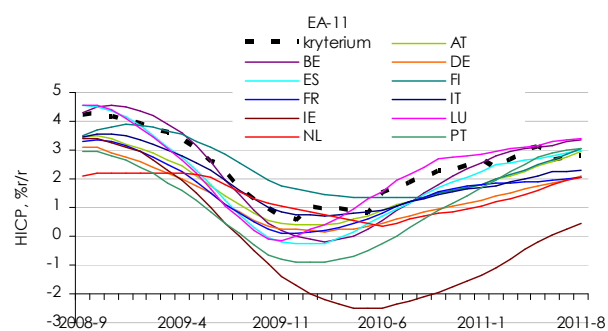
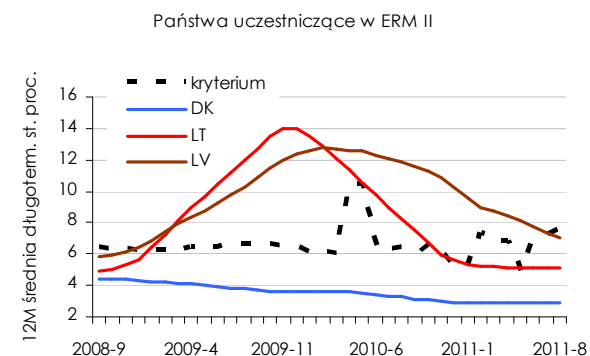
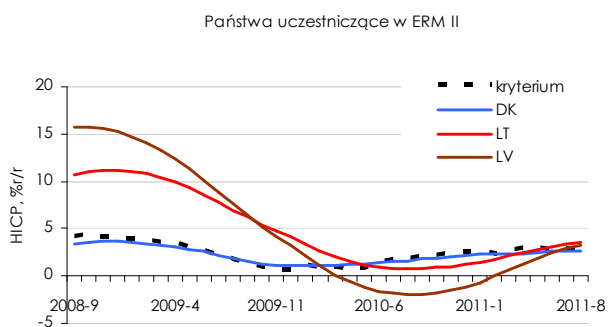
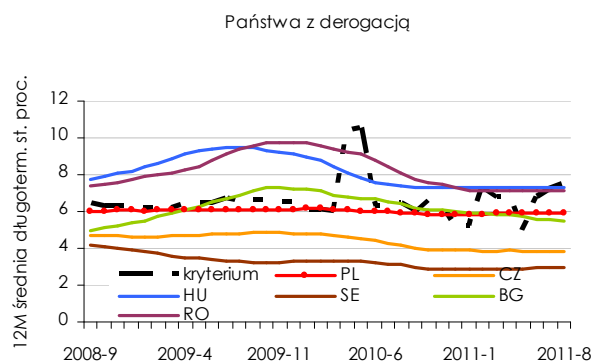
	odchylenie od parytetu centralnego... [%]					
	...w ostatnich 12 miesiącach			...w ostatnim miesiącu		
	max	min	σ	max	min	σ
Dania	-	-0,26	0,05	-	-0,26	0,04
Litwa	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Łotwa	1,01	-0,31	0,33	0,97	-	0,02

Źródło: obliczenia MF na podstawie danych EBC.

Wykres 9. Kryterium stabilności cen w państwach UE-27 w latach 2007-2011

Wykres 10. Kryterium stóp procentowych w państwach UE-27 w latach 2007-2011

* - Brak szeregów dla Estonii na wykresie wynika z braku adekwatnych instrumentów finansowych na tamtejszym rynku (por. Raport o konwergencji 2010, EBC).

Źródło: Eurostat, obliczenia MF.

Źródło: Eurostat, obliczenia MF.